

Kielce, 11 września 2023 r.

Znak: 6/RG/2023

MINISTER INFRASTRUKTURY

Ul. Chałubińskiego 4/6

00-928 WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 sierpnia 2023 roku, znak DTD-1.0210.9.2023, działając w imieniu Rady Głównej KSE, w załączeniu przedstawiam propozycje zmian wybranych przepisów *Projektu z dnia 23 sierpnia 2023 roku – Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach.*

Z szacunkiem i poważaniem

Prezes

Rady Głównej KSE

Tomasz Dziuganowski

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY**

z dnia 2023 r.

sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach.

PROPOZYCJA 1. Dotyczy egzaminatora Nadzorującego

Stan prawny obecnie obowiązujący:

Egzaminatorem nadzorującym może być egzaminator zatrudniony w ośrodku egzaminowania, który spełnia następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej uprawnienia do przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy kategorii A, B, C, D i E oraz
- 2) posiada co najmniej 2-letnie doświadczenie w przeprowadzaniu egzaminów na prawo jazdy w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, C, D i E.

Projekt Ministerstwa Infrastruktury:

Egzaminatorem nadzorującym może być egzaminator zatrudniony w ośrodku egzaminowania, który posiada co najmniej:

- 1) uprawnienia do przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy kategorii A, B, C lub D oraz
- 2) 2-letnie doświadczenie w przeprowadzaniu egzaminów na prawo jazdy w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, C lub D.
3. W przypadku egzaminu obejmującego zestaw pojazdów egzaminatorem nadzorującym może być egzaminator zatrudniony w ośrodku egzaminowania, który posiada uprawnienie do prowadzenia pojazdu połączonego z przyczepą.

Propozycja KSE:

Egzaminatorem nadzorującym może być egzaminator zatrudniony w ośrodku egzaminowania, który posiada:

- 1) uprawnienia do przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy kategorii A, B, C, D i E od co najmniej 2 lat oraz
- 2) co najmniej 2-letnie doświadczenie w przeprowadzaniu egzaminów (przeprowadzał osobiście egzaminy) na prawo jazdy w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, C, D i E.

Naszym zdaniem obniżanie standardów dla takiej osoby nie jest korzystne dla całego środowiska i niedopuszczalne. Nie wyobrażamy sobie aby egzaminator nadzorujący nie miał Kategorii D oraz C+E i dokonywał kontroli oraz udzielał wyjaśnień osobom egzaminowanym w zakresie prawa jazdy D lub C+E gdzie zaznaczyć należy, iż są inne kryteria i wymagania przy tych kategoriach. Podkreślić należy, iż egzaminator nadzorujący jest to osoba odpowiedzialna za zajęcia praktyczne i jest zobowiązany do przeprowadzania ich na corocznych warsztatach organizowanych przez dyrektora WORD. Przecież aby mieć Kategorie np. D do egzaminowania należy skończyć kurs aby zapoznać się z zasadami i kryteriami, a przede wszystkim zdać egzamin Państwowy. Czy ktoś, kto nie ma uprawnień

może sprawować nadzór i przeprowadzać zajęcia praktyczne podczas warsztatów dla egzaminatorów? Przypomnieć należy kolejny wymóg Unii Europejskiej, iż raz na 5 lat egzaminator powinien przeprowadzać egzaminy w zakresie każdej posiadanej kategorii do egzaminowania.

PROPOZYCJA 2. Dotyczy placu manewrowego

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 5. Plac manewrowy przeznaczony do sprawdzania umiejętności wykonywania zadań wchodzących w skład części praktycznej egzaminu państwowego w zakresie poszczególnych kategorii prawa jazdy ma:

3) być odgradzony od pozostałej części ośrodka egzaminowania;

Propozycja KSE:

3) być oddzielony od pozostałej części ośrodka egzaminowania

Obecny zapis „odgradzony” budzi wiele kontrowersji, w rzeczywistości nie do końca w WORD-ach jest możliwość spełnienia *stricte* tego zapisu. W opinii Rady Głównej KSE użycie słowa „oddzielony” będzie adekwatne do obecnej infrastruktury WORD i nie będzie budzić wątpliwości.

PROPOZYCJA 3.

Projekt Ministerstwa Infrastruktury :

§ 9. 1. Egzamin państwowy jest przeprowadzany w ośrodku egzaminowania:

5. Zadania egzaminacyjne, kryteria oceny wykonania tych zadań oraz zachowania osoby egzaminowanej zagrażające bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego skutkujące przerwaniem egzaminu państwowego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Propozycja KSE:

5. Zadania egzaminacyjne, kryteria oceny wykonania tych zadań oraz zachowania osoby egzaminowanej mające wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego skutkujące uzyskaniem wyniku negatywnego egzaminu państwowego, określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

W związku z wieloma wyrokami sądów i opiniami prawników tylko bezpośrednie stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia uczestników ruchu drogowego na dzień dzisiejszy może spowodować przerwanie egzaminu. Mimo wystąpienia sytuacji ujętej w Tabeli nr 1 załącznika nr 2 do obecnego rozporządzenia, gdy nie ma ww. bezpośredniego zagrożenia nie powinniśmy przerywać egzaminu praktycznego na prawo jazdy.

Przykład: Osoba wjeżdża na czerwonym świetle, ale gdy nie ma innego uczestnika ruchu w obszarze skrzyżowania, wówczas nie dochodzi do bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia uczestników ruchu drogowego, pomimo oczywistego naruszenia przepisów o znakach i sygnałach drogowych tj. niezastosowania się do czerwonego sygnału świetlnego.

PROPOZYCJA 4.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 11. 1. Ośrodek egzaminowania:

4. Osoba egzaminowana, nie później niż na 2 dni robocze przed planowanym egzaminem państwowym, informuje w formie pisemnej ośrodek egzaminowania, że nie stawi się na egzamin w wyznaczonym terminie. Dopuszcza się przesłanie powyższej informacji środkami komunikacji elektronicznej. Na żądanie ośrodka egzaminowania wymagane jest okazanie urzędowego potwierdzenia przedłożenia (UPP) lub wydruku potwierdzenia dostarczenia (odczytu) korespondencji wysłanej pocztą elektroniczną.

Projekt Ministerstwa Infrastruktury :

7. Osoba egzaminowana, nie później niż na 2 dni robocze przed planowanym egzaminem państwowym, informuje w formie pisemnej ośrodek egzaminowania, że nie stawi się na egzamin w wyznaczonym terminie. Dopuszcza się przesłanie powyższej informacji środkami komunikacji elektronicznej - jako dokument elektroniczny opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Propozycja KSE:

7. Osoba egzaminowana, nie później niż na 2 dni robocze przed terminem planowanego egzaminu państwowego, informuje w formie pisemnej ośrodek egzaminowania, że nie stawi się na egzamin w wyznaczonym terminie. Dopuszcza się przesłanie powyższej informacji środkami komunikacji elektronicznej – jako dokument elektroniczny opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Ministerstwo precyzyjnie określiło, iż ten dokument ma być opatrzony w odpowiedni podpis. Ale przepis nadal jest nie od końca precyzyjny i jasny kiedy należy taki wniosek złożyć. Problem powstaje kiedy jest więcej dni wolnego lub wypada weekend. Dlatego nasza propozycja jest iż na dwa dni robocze przed dniem wyznaczonego egzaminu można złożyć taki wniosek. Jest to czas do spokojnego zapisania innej osoby. Problem jest głównie z kategoriami innymi niż B ponieważ jest ograniczona liczbą osób na pozostałe kategorie i ciągle spada. Przy dzisiejszej koordynacji i czasowym podziale na poszczególne kategorie ciężko kogoś dopisać w ostatniej chwili i egzaminator może mieć wolne okienka w danym dniu egzaminu, a to się wiąże ze stratami dla ośrodka egzaminowania.

PROPOZYCJA 5.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 12. 1. Osoba egzaminowana może przystąpić do egzaminu państwowego, jeżeli okaże ważny w dniu egzaminu jeden z dokumentów potwierdzających jej tożsamość:

1) dowód osobisty albo inny dokument potwierdzający tożsamość obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż Rzeczpospolita Polska;

Zapis „inny dokument” budzi wiele wątpliwości wśród egzaminatorów. Jakie dokumenty miał na myśli autor zapisu. Nie jesteśmy szkoleni i nie znamy się na dokumentach obcych państwa. Jest coraz więcej cudzoziemców którzy podchodzą do egzaminu. Przykłady mamy z obywatelami Ukrainy, którzy przedstawiają paszporty i inne nie ważne dokumenty, które odrębnymi przepisami są przedłużane a my o tym nie wiemy.

PROPOZYCJA 6.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 12. 2. Części praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej w ruchu drogowym nie można przeprowadzić w przypadku, gdy osoba egzaminowana przystępująca do egzaminu państwowego kieruje pojazdem na placu manewrowym w sposób pozwalający stwierdzić, że jej zachowanie zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego lub naraża swoje życie i zdrowie na uszczerbek.

Propozycja KSE:

KRAJOWE STOWARZYSZENIE EGZAMINATORÓW
KANDYDATÓW NA KIEROWCÓW I KIEROWCÓW

20-218 Lublin, ul. Hutnicza 3
NIP 739-32-98-565, REGON 519471290
KRS 0000120311 (2)

2. Części praktycznej egzaminu państwowego przeprowadzanej w ruchu drogowym nie można przeprowadzić w przypadku, gdy osoba egzaminowana przystępująca do egzaminu państwowego kieruje pojazdem na placu manewrowym w sposób pozwalający stwierdzić, że jej zachowanie zagraża bezpieczeństwu uczestników ruchu drogowego lub naraża swoje życie i zdrowie na uszczerbek.

PROPOZYCJA 7.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 12.3. Przez zachowanie osoby egzaminowanej, o którym mowa w ust. 2, rozumie się w szczególności:

3) dwukrotne nieprawidłowe wykonanie zadania, o którym mowa w poz. 2-10 tabeli nr 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia;

Propozycja KSE:

§ 12.3. Przez zachowanie osoby egzaminowanej, o którym mowa w ust. 2, rozumie się w szczególności:

3) dwukrotne niewłaściwe wykonanie tego samego zadania (za niewłaściwe wykonanie uznaje się również niewykonanie zadania), o którym mowa w poz. 2 – 10 tabeli nr 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia;

Są sytuacje gdzie osoba podczas wykonywania np. parkowania prostopadłego nie cofnie do stanowiska tylko obok itp.

4. Dwukrotny brak umiejętności sprzęgnięcia pojazdu z przyczepą i sprzęgnięcie proponujemy wydzielić jako osobne zadanie tak, jak to występuje w przypadku rozprzęgania.

PROPOZYCJA 8.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 13.

3. Osoby egzaminowane przydziela się egzaminatorom z zachowaniem następujących warunków:

1) osoba egzaminowana rozpoczyna część teoretyczną egzaminu o wyznaczonej godzinie wskazanej w zaświadczeniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 4, uwzględniając możliwość późniejszego jego rozpoczęcia, jednak nie więcej niż 15 minut;

2) osoba egzaminowana rozpoczyna część praktyczną egzaminu o wyznaczonej godzinie wskazanej w zaświadczeniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 4, uwzględniając możliwość późniejszego jego rozpoczęcia, jednak nie więcej niż 15 minut;

Propozycja KSE:

§ 13.

4. Osoby egzaminowane planuje się i przydziela egzaminatorom z zachowaniem następujących warunków:

1) osoba egzaminowana mogła rozpocząć część teoretyczną egzaminu o wyznaczonej godzinie wskazanej w zaświadczeniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 4, uwzględniając możliwość wcześniejszego lub późniejszego jego rozpoczęcia, w zakresie 15 minutowej tolerancji;

2) osoba egzaminowana mogła rozpocząć część praktyczną egzaminu o wyznaczonej godzinie wskazanej w zaświadczeniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 4, uwzględniając możliwość wcześniejszego lub późniejszego jego rozpoczęcia, w zakresie 15 minutowej tolerancji;

Jest to ważna zmiana która usprawni proces egzaminowania, sprawdzona w wielu WORD-ach. Są niektórzy egzaminatorzy którzy literalnie odnoszą się do tego starego zapisu, mając później np. opóźnienia.

PROPOZYCJA 9.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 16. 1. Egzaminator przerywa egzamin państwowy:

1) jeżeli zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 52 ust. 2 ustawy, w szczególności określone w tabeli nr 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia;

Projekt Ministerstwa Infrastruktury:

§ 16.1. Egzaminator przerywa egzamin państwowy:

1) jeżeli zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 52 ust. 2 ustawy, w szczególności określone w tabeli nr 9 załącznika nr 1 do rozporządzenia;

Propozycja KSE:

§ 16.1. Egzaminator przerywa egzamin państwowy:

1) jeżeli zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 52 ust. 2 ustawy.

Celem tej propozycji jest wyeliminowanie zapisu o obowiązkowym przerwaniu egzaminu wynikającym z Tabeli obecnie nr 1, a proponowanej przez Ministerstwo jako Tabeli nr 9 z załącznika nr 1, co na dzień dzisiejszy jest podstawą do przerywania egzaminu i budzi to wiele wątpliwości, kontrowersji oraz powoduje niekorzystne wyroki sądów.

PROPOZYCJA 10.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 28. 1. Osoba egzaminowana uzyskuje:

2) negatywny wynik części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli:

- a) dwukrotnie nieprawidłowo wykonała to samo zadanie egzaminacyjne,
- b) zachodzą okoliczności, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 1, 3, 4 i 6.

3. W przypadku części praktycznej egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E lub T brak umiejętności sprzęgnięcia pojazdu z przyczepą nie pozwala na realizację pozostałych zadań na placu manewrowym oraz w ruchu drogowym.

Propozycja KSE:

§ 28. 1. Osoba egzaminowana uzyskuje:

2) negatywny wynik części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli:

a) dwukrotne niewłaściwie wykonała to samo zadanie egzaminacyjne (za niewłaściwe wykonanie uznaje się również niewykonanie zadania),

b) zachodzą okoliczności, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 1, 3, 4 i 6,

c) wystąpiły zachowania opisane w Tabeli nr 9,

d) w przypadku braku umiejętności sprzęgnięcia w zakresie prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E lub T w części praktycznej egzaminu państwowego.

Obecny stan prawny w przypadku braku umiejętności sprzęgnięcia pojazdu z przyczepą TYLKO NIE POZWALA na realizację pozostałych zadań na placu manewrowym oraz w ruchu drogowym. Brak jest regulacji prawnej dotyczącej orzekania wyniku egzaminu.

PROPOZYCJA 11.

Stan prawny obecnie obowiązujący:

§ 56. 1. Kandydat na egzaminatora uzyskuje negatywny wynik części praktycznej egzaminu weryfikacyjnego i egzamin ten przerywa się, jeżeli:

- 1) dwukrotnie nieprawidłowo wykona to samo zadanie egzaminacyjne;
- 2) nieprawidłowo ustali ocenę z egzaminu;

Propozycja KSE:

§ 56. 1. Kandydat na egzaminatora uzyskuje negatywny wynik części praktycznej egzaminu weryfikacyjnego i egzamin ten przerywa się, jeżeli:

1) dwukrotne niewłaściwe wykonanie tego samego zadania (za niewłaściwe wykonanie uznaje się również niewykonanie zadania);

2) nieprawidłowo ustali ocenę z egzaminu;

3) nieprawidłowo przeprowadził egzamin.

PROPOZYCJA 12.

Proponujemy zmienić program szkolenia dla kandydatów na egzaminatorów, który w obecnym momencie jest już archaiczny, gdy będzie potrzeba przedstawimy szczegóły.

PROPOZYCJA 13.

Warsztaty dla egzaminatorów powinny być określone czasowo tzn. część teoretyczna 8 godzin jeden dzień i 8 godzin drugi dzień szkolenia. Każda godzina zajęć po 45 minut. Zajęcia praktyczne odbywają się w pewnym przedziale czasowym. Wynika to z obecnej koordynacji i ograniczenia czasowego egzaminatora nadzorującego który nie jest w stanie w jednym dniu w większości ośrodkach przeprowadzić takich zajęć.

PROPOZYCJA 14.

Proponujemy aby egzamin w ruchu drogowym dla kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów był doprecyzowany tzn. aby w ciągu 30 minut wykonać co najmniej połowę zadań egzaminacyjnych, a tych które nie zostały wykonane powinny być omówione. Dobrym pomysłem było by zaznaczanie błędów osób zdających i ich segregacja przez kandydata.

Proponujemy aby określić konkretne elementy do sprawdzenia przy kategorii D na egzaminie weryfikacyjnym oraz określić czas na wykonanie zadania 1 na 15 minut.

Propozycje KSE zmian do Załącznika nr 1

W Tabeli nr 1 kolumna 2 zadania egzaminacyjne rozdzielić odrębne zadanie z poz. 1 „sprzęganie” odpowiednio do oddzielnego rozprzęgania.

Rysunek nr 2 parkowanie skośne - określić konkretnie długość - a (głębokość stanowiska) jaka jest dla zespołu pojazdu składającego się z samochodu ciężarowego i przyczepy a jaka ma być dla ciągnika siodłowego z przyczepą tak jak to ma miejsce przy pozostałych wymiarach dla pojazdu członowego.

Rysunek nr 3 parkowanie prostopadłe - określić konkretnie długość - a (głębokość stanowiska) jaka jest dla zespołu pojazdu składającego się z samochodu ciężarowego i przyczepy a jaka ma być dla ciągnika siodłowego z przyczepą tak jak to ma miejsce przy pozostałych wymiarach dla pojazdu członowego.

Rysunek nr 6 pozycja początkowa powinna mieć podaną pozycje początkowa oraz odległość od pierwszej bramki tak jak jest to na rysunku nr 2 i 3.

Rysunek nr 9 pozycja początkowa powinna mieć podaną pozycje początkowa oraz odległość od pierwszej bramki tak jak jest to na rysunku nr 2 i 3.

W Tabeli nr 9 Rada Główna KSE proponuje zmienić nagłówek Tabeli

Stan prawny obecnie obowiązujący:

ZACHOWANIA OSOBY EGZAMINOWANEJ ZAGRAŻAJĄCE BEZPOŚREDNIO ŻYCIU I ZDROWIU UCZESTNIKÓW RUCHU DROGOWEGO SKUTKUJĄCE PRZERWANIEM EGZAMINU PAŃSTWOWEGO

Projekt Ministerstwa Infrastruktury:

Zachowania osoby egzaminowanej zagrażające bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego skutkujące przerwaniem egzaminu państwowego

Propozycja KSE:

Zachowania osoby egzaminowanej mające wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego skutkujące uzyskaniem wyniku negatywnego.

Z uwagi na brak działania Ustawodawcy w zakresie inicjatywy KSE dotyczącej zmiany konstrukcji przepisu art. 52 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami (pismo z dnia 18.06.2022, znak: 6/RG/2022 oraz obszerna analiza zdarzeń i wyroków sądów Kancelarii Radcy Prawnego pismo z dnia 21 października 2022 r.), Rada Główna KSE proponuje alternatywne rozwiązanie (PROPOZYCJA 3, 6, 9 i 10), które będzie uzupełnieniem dla właściwego procesu oceny kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami.

**KRAJOWE STOWARZYSZENIE EGZAMINATORÓW
KANDYDATÓW NA KIERWCÓW I KIERWCÓW**

20-218 Lublin, ul. Hutnicza 3
NIP 739-32-98-565, REGON 519471290
KRS 0000120311 (2)